

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/222/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117205760
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117205760.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcov: 1./ V. V., bytom C., W. W. XX/XX, X./ J. V., bytom C., W. W. XX/XX, X./ maloletý V. V., bytom C., W. W. XX/XX, zastúpený zákonným zástupcom: V. V., bytom C., W. W. XX/XX, všetci právne zastúpení: Advokátska kancelária AGM partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 14, IČO: 47 258 586, proti žalovanému: Flydubai Building, so sídlom Al Ittihad Road 353, Dubai UAE, Spojené arabské emiráty, o zaplatenie 1.800 eur s príslušenstvom, proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 20Csp/56/2017-30, zo dňa 07. novembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil a výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalobcovia 1/ až 3/ sa podanou žalobou domáhali zaplatenia náhrady škody spolu vo výške 1.800 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnili tým, že si u žalovaného zakúpili letenky a rezerváciu na let č. FZ-786 dňa 25.10.2016 z Bratislavy do Dubaja a následne na let.č. FZ-131 z Dubaja do Muscat. Nakoľko žalovaný e-mailom zo dňa 17.10.2016 informoval žalobcov o zrušení letu, t.j. iba 9 dní pred plánovaným odletom a v tomto oznámení neponúkol žalobcom nijaké presmerovanie, a to ani na opakovanú výzvu, žalobcovia oznámili žalovanému, že žiaden iný termín letu nie je pre nich vyhovujúci a požadujú vrátiť cenu letenky. Letenky si žalobcovia objednali a kúpili cez internet, priamo cez spoločnosť Flydubai Building, bez sprostredkovania tretej osoby. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v danej veci nie je možné určiť právomoc podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1215/2012 zo dňa 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a ani podľa § 37a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Ďalej uviedol, že nárok žalobcov na náhradu škody má základ v prepravnej spotrebiteľskej zmluve, ktorej predmetom bolo zabezpečenie len dopravy, teda nie aj ubytovania. Podľa nariadenia č. 1215/2012 nie je možné postupovať, pretože toto nariadenie sa podľa čl. 17 ods. 3 nariadenia č. 1215/2012 neuplatní ani na prepravné spotrebiteľské zmluvy s výnimkou tých, ktorých predmetom je zabezpečenie dopravy a ubytovania za jednu cenu a zároveň podľa čl. 71 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 toto nariadenie nemá vplyv na dohovory, ktorých sú členské štáty zmluvnými stranami a ktoré upravujú právomoc alebo uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach. Zároveň mal za to, že pred zákonom č. 97/1963 Zb. majú v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť medzinárodné zmluvy, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa v danej veci právomoc súdu posudzuje podľa zákona č. 544/2003 Z.z. Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu (Montrealský dohovor), ktorým je Slovenské republika viazaná od 04.11.2003. V prípade založenia právomoci súd by postupoval podľa nariadenia č. 261/2004, ktoré upravuje podmienky

aj výšku náhrady škody. S poukazom na čl. 33 ods. 1 Montrealského dohovoru v spojení s § 161 ods. 1 až 3 CSP dospel k záveru, že nie je dané ani jedno z kritérií v zmysle čl. 33 ods. 1 Montrealského dohovoru, na základe ktorého by si Slovenská republika mohla založiť právomoc na rozhodnutie o podanej žalobe o náhradu škody. Skonštatoval, že na území Slovenskej republiky sa nenachádza ani sídlo dopravcu, s ktorým žalobcovia uzatvorili zmluvu, ani miesto určenia letu, ktorým bol Dubaj a následne Muscat a ani obchodné miesto, v ktorom bola uzatvorená zmluva o preprave, nakoľko žalobcovia si zakúpili letenky a rezervácie cez internet priamo od žalovaného. Čo sa týka miesta hlavného podnikania žalovaného, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný poskytuje lety podľa svojej internetovej stránky www.flydubai.com do viac ako 85 destinácií, okrem strednej, východnej Európy a časti Afriky, najmä do Ázie. Z uvedeného teda nevyplýva, že by mal mať žalovaný miesto svojho hlavného podnikania v Slovenskej republike, v ktorej neposkytuje väčšinu svojich služieb. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že táto vec nespadá do právomoci súdov Slovenskej republiky. Nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky je neodstrániteľnou prekážkou konania, preto súd konanie v zmysle § 161 ods. 2 CSP zastavil. Pre úplnosť dodal, že tuzemský súd nemôže postúpiť vec cudzozemskému súdu, preto je na žalobcoch, aby sa so svojou žalobou obrátili na príslušný cudzozemský súd. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 a § 256 ods. 1 CSP. Mal za to, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobcovia, no keďže zo spisu žalovanému žiadne trovy konania nevyplývajú, žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti uvedenému uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia, z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobcovia v žalobe odôvodňovali právomoc súdu prvej inštancie vo veci konať a rozhodovať na základe čl. 6 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 a následne z § 37a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb.. Uviedli, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že nárok žalobcov voči žalovanému vyplýva zo zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľského právneho vzťahu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože v ňom žalobcovia vystupujú ako fyzická osoba (spotrebiteľ) a žalovaný ako dodávateľ. Predmetom uvedenej zmluvy bolo riadne a včasné poskytnutie prepravy žalobcov, preto majú žalobcovia za to, že medzi sporovými stranami došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o preprave osôb, ktorú ako typ možno subsumovať pod prepravné zmluvy. Zastávali názor, že v predmetnom prípade je potrebné vychádzať z čl. 6 ods. 1 nariadenia Brusel I. bis. Nakoľko má žalovaný sídlo mimo územia členského štátu a žalobcovia majú v konaní postavenie spotrebiteľa, súd prvej inštancie mal správne na posúdenie právomoci vo veci konať aplikovať právny poriadok SR, a to § 37a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb., ktorý upravuje alternatívnu právomoc slovenských súdov vo veciach týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv. Žalobcovia mali za to, že súd prvej inštancie pri výklade čl. 17 ods. 3 nariadenia Brusel I. bis nepostupoval správne a uvedený článok nesprávne aplikoval. Skutočnosť, že daný článok sa na predmetný prípad nevzťahuje, t.j. nie je možné vyvodiť právomoc konajúceho súdu z čl. 17 ods. 3 nariadenia Brusel I. bis, nemá za následok, že nemožno postupovať podľa nariadenia Brusel I. bis. Žalobcovia uzavreli, že otázka právomoci v prípadoch kedy žalovaný nemá sídlo v členskom štáte sa má prednostne posudzovať podľa čl. 6 ods. 1 nariadenia Brusel I. bis. Vzhľadom na uvedené žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len "CSP") a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdiť. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nedostatku právomoci slovenských súdov vo veci konať, čo považoval za neodstrániteľnú prekážku konania (§ 161 ods. 2 CSP). Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého uznesenia v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcov uvádza nasledovné:

6. V prípade medzinárodnej prepravy sa vnútroštátne predpisy uplatnia len ak je z kolízneho hľadiska rozhodné slovenské právo (za predpokladu, že sa na danú otázku nevzťahuje medzinárodná zmluva, ktorá by sa použila prednostne). Prepravná zmluva vo vzťahoch s medzinárodným prvkom

je z významnej časti unifikovaná v medzinárodných dohovoroch - v prípade leteckej dopravy ide predovšetkým o Montrealský dohovor o zjednotení niektorých pravidiel o medzinárodnej leteckej preprave (zákon č. 544/2003 Z.z.).

7. Podľa čl. 7 ods. 5 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

8. Podľa čl. 71 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, toto nariadenie nemá vplyv na dohovory, ktorých sú členské štáty zmluvnými stranami a ktoré upravujú právomoc alebo uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach.

9. Podľa čl. 33 ods. 1 Montrealského dohovoru (zákon č. 544/2003 Z.z.), žaloba na náhradu škody musí byť podaná, podľa voľby žalobcu, na území jedného zo štátov, ktoré sú stranami, buď na súde v mieste sídla dopravcu, alebo v mieste jeho hlavného miesta podnikania, alebo tam, kde má obchodné miesto, v ktorom bola uzavretá zmluva o preprave, alebo na súde v mieste určenia.

10. K odvolacej námietke žalobcov týkajúcej sa tvrdenia, že súd prvej inštancie mal svoju právomoc založiť v zmysle čl. 6 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, dáva odvolací súd do pozornosti znenie čl. 71 ods. 1 uvedeného nariadenia. Tento článok nariadenia upravuje vzťah nariadenia č. 1215/2012 k medzinárodným dohovorom, a to v tom zmysle, že nie je možné aplikovať nariadenie č. 1215/2012 v špecifických veciach, ktoré sú upravené dohovormi, ktorých sú členské štáty zmluvnými stranami. V danom prípade to znamená, že ustanoveniami nariadenia č. 1215/2012 (tzn. ani čl. 6 ods. 1 nariadenia, na ktorý žalobcovia poukazujú), nie sú dotknuté dohovory o zvláštnych otázkach (napr. Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu - Montrealský dohovor).

11. Keďže tak Slovenská republika, kde majú bydlisko žalobcovia ako aj Spojené arabské emiráty, kde má svoje sídlo žalovaný sú členské štáty Montrealského dohovoru, je nutné, pri určovaní právomoci súdu na posúdenie náhrady škody spôsobenej v leteckej doprave, postupovať v zmysle ustanovení Montrealského dohovoru. Vyššie citovaný čl. 33 ods. 1 Montrealského dohovoru stanovuje štyri súdy, z ktorých si žalobca môže vybrať v prípade, že chce podať žalobu o náhradu škody. Žalobu je teda možné podať na území jedného zo zmluvných štátov dohovoru, pričom si žalobca môže vybrať z nasledovných možností:

1. súd v mieste bydliska dopravcu,
2. súd v mieste, kde má dopravca hlavné miesto podnikania,
3. súd v mieste podnikania, kde bola uzatvorená zmluva a
4. súd v cieľovej stanici cestujúceho.

12. Vzhľadom k uvedenému nie je možné, s využitím žiadnej možnosti, ktorú na určenie právomoci súdu konať dáva Montrealský dohovor, dospieť k záveru, že by bola daná právomoc slovenského súdu - ako súdu určeného podľa bydliska žalobcov, resp. cestujúcich. Odvolací súd sa teda v plnej miere stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, ktorý uzavrel, že posúdenie nároku na náhradu škody v tomto prípade nespadá do právomoci súdov Slovenskej republiky.

13. V zmysle § 161 ods. 2 CSP, nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky je neodstrániteľnou prekážkou konania. Preto na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správne.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP. V zmysle uvedených zákonných ustanovení by právo na náhradu trov odvolacieho konania patrilo žalovanému, avšak zo spisu je zjavné, že mu žiadne trovy konania nevznikli, a preto odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).